

Sõna

**Rahvahulgad küsisid
Johanneselt: „Mis meil
siis tuleb teha?“
Lk 3:10**

Mõte

Jaanipäeva peetakse suve keskpaigaks. Koolid on lõpetanud, puhkused algavad, üritusi on pärast piirangute vähenemist palju. Elu võiks elada täie rinnaga.

Jaanipäeval peetakse Ristija Johannese püha, kes oli Kristuse tuleku ettekuulutaja. Kui rahvahulgad olid temalt kuulnud sõnumit Lunastaja tulemisest, küsisid nad: Mis meil siis tuleb teha? Johannes vastas, et tuleb meelt parandada ja Kristus oma hinge vastu võtta.

Meile siin ja praegu võiks see tähendada: Märkata vohava elurikkuse taga head Loojat ning mõistmist, et me hinge igatsusele vastab Tema, Tulija, kes ütleb: Mina olen tulnud, et teil oleks elu, ja oleks seda ülirohkesti! (Jh10,10)

Palve

Issand Kristus, Sinus on ülirohke elu! Anna meilegi seda ja kingi kõigile ilus suvi!

Aamen

KADRINA KIRIKU KONTSERDISUVI 2021

25. juunil kell 19 „Helisevad maastikud“
Natalja Viiksaar (flööti)
Svetlana Kekiševa (orel)
EELK Kirikumuusika Liidu kontserdisarjast
„Mu süda, ärka üles“

10. juulil kell 19 „Inglisammul orelis“
Ingmar Simson-Valtin (viul)
Ines Maidre (orel)

18. juulil kell 19 Poola oreliduo
Dariusz Bakowski-Kois ja Marcin Kucharczyk
Toetab Kadrina Vallavalitsus

23. juulil kell 19 Kabelikontsert (kirikuaia kabelis)
Meelis-Lauri Erikson, elektroonmuusika

5. augustil kell 19 Klassikalise laulu õhtu
Pille Riin Erikson (sopran),
Indrek Jurtšenko (tenor),
Külli Erikson (orel)

26. augustil kell 19 „Muusika õnnis puudutus“
Anne Jalakas (flööti)
Külli Erikson (orel)

Surnuaiapäeva Kadrina kalmistul 20. juunil kl 11

Laulavad Helen Kristina Saluvee ja Kadrina kirikukoor. Mälestamised. Kaetud on armulaud.

SUVESARI

EDUARD TENNMANNI OLULISUS EESTI KIRIKULOOS
I OSA

Eesti kirikuloos tervikuna on väga palju selliseid erakordseid isikuid, kelle elu ja tegevust Maarjamaal ja nende panust ajalukku on häbiväärselt vähe kajastatud. Üks sellistest meestest on Eduard Tennmann, Jüri ja Tartu Maarja koguduse kauaaegne õpetaja ning usundiloolane.

Tennmann sündis 29 juulil 1878 aastal Sankt-Peterburis. Pere majanduslik olukord oli mitmeid aastaid kehv ja nii kolis perekond Maarjamaale, uskudes ja lootes, et vaid siin saab poeg hea hariduse. Nooruses huvitus Tennmann nii ajaloost, lugemisest, usundiloost kui kalligraafiast ja kunstist. Noore mehe oli Eduard Tennmann suur katsetaja. Ta luges palju, nii vene kui eesti keeles.

Tennmann lõpetas 1910 aasta suvel Tartu Ülikooli usuteaduskonna ja sai seejärel kohe tööle Viljandi kogudusse, kus vajati hädasti õpetajat. Vaimulikuameti kõrvalt tegeles Tennmann eakate koguduseliikmete abistamisega, kirjutas artikleid ning uurimustöid, käis kunstinaätustel. 1919 aastal sai Tennmannist Tartu Ülikooli võrdleva usundiloo õppejõud ja Tartu Maarja koguduse rahastamise üks eeskõnelejatest. 1922 aasta koguduse sünnipäevale peetud kõnes toonitas ta järgmist: „Meie kõigi soov ja tahe olgu seista hea Maarja koguduse käekäigu eest, mis üliõpilaskonnale mõeldud kirikuna olgu valgustamas ja juhtimas nii tudengite kui vilistlaste südameid ja olgu alal hoidmas vaimujõudu Kristuse, meie päästja läbi.“ Avaldades usundiloo alaseid artikleid, publitsistikat ja koostades koolidele usuõpetuse õpikuid, avardas Tennmann tulevaste teoloogide arendamiseks ja harimiseks viljaka pinnase. 1936 aastal sai Tennmannist võrdleva usundiloo professor.

Sellest lähtuvalt hakkas Tennmanni huvitama eelkõige süstemaatiline teoloogia, kuid ka inimene ja tema püüdlused saada iga päevaga paremaks koguduseliikmeks. Tema peamine uurimisvaldkond sellel alal oli: Kuidas mõista ja mõtestada inimest koguduse sees? Kuidas uskumine inimest tervikuna mõjutab? Milliseid meetodeid kasutab inimene oma veendumuste ja uskumise väljendamiseks ja kuidas see kõik omakorda mõjutab usklikeks olemist? Need filosoofilised ja teoloogilised küsimused kui suur huvi usuhariduse vastu, tegid Tennmannist vaieldamatult ühe huvipakkuvama persooni eesti kirikuloos. *Järgneb...*

Piiblivõti

SANDLIPUU

„Mees, sa sitkemast puust võid olla, kui Sandlipuu.....“
Euripides.

Valge Sandlipuu kuulub igihaljaste lehtpuude ja põõsate perekonda. Piibli aegadel saadi sandlipuust väärtuslikku sandlipuitu, mida kasutati ehituses ja paatide valmistamisel. Sandlipuu kodumaaks peetakse Kagu-Aasiat, kuid teda võib leida ka Palestiina aladelt ja Hawaii saartelt. Puul on liitjad igihaljad ümara kujuga lehed. Jändrik tüvi on väga vastupidav ja ammutab vett ja toitaineid sügavalt pinnasest.

Sandlipuust saadav eeterlik õli on liigesevaevusi leevendava toimega, samuti kasutakse seda ka putukahammustuste korral. Kreeka filosoof, mõtleja ja näitekirjanik Euripides (480-406 e.Kr) nimetas Valget sandlipuud „kõikide võitude puuks“. Tänapäeval on selle puu osas võitudega vähe pistmist, mis ei kahanda tema tähtsust vääriskuuna mööbli valmistamisel. Sandlit kasutatakse laialdaselt ka aroomiteraapias tema iseloomuliku meeldiva lõhna pärast.

Pihlakavärvide aeg

X osa

Järgmisel keskhommikul, vastu lõunat tundis Toivo Ummelas endas kummalist rõõmutuhinat. See sai alguse südamest ja valgus aegamisi mööda keha laiali. Kui ta umbes kella kaheteistkümmne paiku Diina tuppasisenen, ise õistest seiklustest elevil, ütles ta öele: „Näed siis, mis ma ütlesin? Joonasega saab nüüd kõik korda, sest kui sinu vend juba midagi korraldab, siis see ka korda läheb.“ Ja Toits tundis endas uhkust kasvamas.

„Ja mida sa sellega silmas pead?“

„Seda et, miski, mis peab avalikuks saama, seda ka saab.“ Diina vaatas vennale käed puusas otsa ja ütles:

„Kuule, nüüd aitab! Üks salatseb, teine omas kodus pole kah sugugi targem. Mis teil seal öösel toimus?“

„Kui ma sulle nüüd ütlesin, et avastasime Joonasega nende tööriistakuurist perekondliku kiivalt hoitud saladuse ega sa mind vist siis ei usuks?“

„Missuguse saladuse?“

„Küllap Joonas sullegi seletab, kui on pisut maha rahunenud. Eilse ööga sai ta kohe hulga targemaks ja seda kõik tänu minule. Tõsi, see võtab tal nüüd küll aega, aga siiski, ta saab hakkama.“

Diina astus nüüd vennale üsna ligi, lükkas ta kiiktooli ja istus siis ise põlvele: „Tuhat ja tuline, ma annaksin praegu sulle teab mida selle eest, kui sa vähemalt mulle paari sõnagagi vihjaksid, mis toimub?“

„Ei, seda ma ei saa. Seda peab Joonas sulle ise rääkima. Aga ma ei tea, kas see siis enam nii väga saladus olekski, kui ta seda sulle rääkima peaks?“ Diina naeratas ja ta põskedesse tekkisid väikesed vaevumärgatavad lohukesed: „Armas vend, ära aja hullu juttu. Me mõlemad oleme ju tema sõbrad. Seega võib ta meid usaldada.“

„Mhmm. Kuigi see on Joonase isiklik asi. Mäletad, kui härra Helmut Tungal tuli kord meilt aiakääre küsima, sest Eedi Pihlakas polnud tahtnud talle neid laenata? Ja nüüd ma vist hakkam taipama miks see nii oli.“

„Miks siis?“

„Vaata öeke, mõned suhted siin elus on nii keerulised ja see, mis kõrvaltvaatajale paistab nii harjumuspärane, ei pruugi seda üldse olla. Inimesed on silme ees üks, aga südames hoopis teised. Midagi olen minagi tähele pannud.“

„Mitte ei saa aru,“ raputas Diina pead.

„Oh, öde, öeke, ma siiski arvasin, et sa nutikam oled, aga see selleks. Mul on janu. Üks suur klaasitäis värsket apelsinimahla kuluks praegu ära ja siis jääme uudiseid ootama. Joonas kindlasti ei malda kannatada ja ma kardan, et ta helistab juba tänase päeva jooksul.“

Õde ja vend suundusid kööki. Diina avas külmikuukse ja võttis sellest mahlakannu välja. Seda klaasidesse välja valades ütles ta kavalalt: „Mmmm, teie aga seiklesite öösel mööda kuure ringi, aga mina magasin öndsas teadmatuses. Oleks siis võinud vähemalt mindki ühes võtta.“

„Ei. Nõgesnõmmel hoiavad kõik omakandi poisid kokku. Plikadel selliste ettevõtmiste juurde asja ei ole. Ma tahaksin ainult praegu väga teada, kas Joonasele on juba asjadest räägitud nii nagu need tegelikult on. Usu mind, meie õine seiklus näitas seda, et ta on kõigele vaatamata tõde väärt. See saladus võib muuta nende pere elu. Õieti öeldes nad omavahel uuesti rääkima panna. Joonase ema on ju surnud.“

„On.“

„No näed, sealt see kõik algabki, sest kui peres on olukordi mis vajavad lahendusi, siis rääkimisest just tulebki alustada.“ Diina siiras imestus tekitas Toivos kohmetust. Öele silma vaadates ei saanud ta isegi aru, kuidas tema sõnad tüdrukule mõju olid avaldanud. Tüdruk vaatas maha ja põrnitses tükk aega oma sandaale:

„Toivo, kui ma sulle nüüd midagi ausalt ka tunnistaksin, kas sa oleksid siis minu peale väga pahane?“

Vend asetas mahlaklaasi lauale. Ta nägu tõsines:

„Mmm, sõltub sellest, milles asi seisneb?“

„Seda et, ma olen siin mõelnud, et me võiksime Joonasele ja tema perele üllatuspikniku korraldada. Nad on ju siin Nõgesnõmmel selle lühikese aja jooksul nii palju erinevaid olukordi läbi elanud. Kerge pole see olnud neist kellelegi seal. Joonase vanaisa on juba vana ja isa kunstnik. Nad kõik kolm vajavad midagi midagi head.“

„Kuule, õeraas, seda mõtlesid sa nüüd küll hästi. Tubli tüdruk.“

Diina ei saanudki päris täpselt aru, mis venda korraga nii innustanud oli, aga sellel vist ei olnudki praegu suuremat tähtsust. Õde ja vend vaatasid köögiaknast välja ja siis üksteisele otsa ja siis õhkas Diina nagu oleks ta kogu hapniku kopsudest välja hingata tahtnud: „Joonas Pihlakas meeldib mulle tõepoolest. Isegi väga.“

Järgneb....

